

Vajon hogyan vélekedik a könyvekről és az olvasásról az, akinek irányítása alatt tucatnyi könyvtár 561000 könyvvel lát el fél millió embert? Kovács Béla Lóránttal, a Méliusz Juhász Péter Könyvtár igazgatójával beszélgettünk.

- Hogyan kezdődött az életében az olvasás?

- Általános iskolás koromban tanultam meg olvasni. Az első könyvekre nem igazán emlékszem, mert nem volt világos átmenet a nekem felolvasott és az általam először elolvasott könyvek között. Így van ez a saját gyerekeimnél is: a kislányom például maga is elolvassa a könyvet, de utána fel is olvastatja magának. Illyés meséit olvastam abban az időszakban, az általános iskola első éveiben, még a könyv kinézetére is emlékszem. A Zűrbiciklire is emlékszem, hogy sokat olvastam. (Nagy Franciska meseregénye. A szerk.) Kamaszként imádtam olvasni, nagy sci-fi rajongó voltam, Asimov és Stanislaw Lem volt a két kedvencem. Felsőbb évfolyamokban, hetedik-nyolcadik környékén kezdtem el olvasni A Gyűrűk Urát. Akkoriban a Nagytemplom mellett, a Püspöki palota oldalára fel volt írva, hogy „egy gyűrű mind fölött, egy gyűrű kegyetlen”, és ezt persze csak azok értették, akik olvasták a művet. Ahogy minden időszaknak megvannak a jellemző kultuszai, legutóbb például Leiner Laura és a Szent Johanna gimi miatt rohanták meg a rajongók a könyvtárat irdatlan mennyiségben. Mi a gimiben Bohumil Hrabalnak és Esterházy Péternek voltunk nagy rajongói, főleg az ő alkotásait olvastuk. Ami abszolút kedvenc volt Hrabaltól, az az Őfelsége pincére vagy a Túláságosan zajos magány. Stanislaw Lemtől a Kiberiádát például még át is írtam a gimi első évében színdarabnak, de sajnos nem volt hajlandó eljátszani senki, így ezzel véget is ért színdarabírói pályafutásom. De akkoriban kezdtek el megjelenni a képregények is, például a Kockás című lapban. Annak nagyon vártam mindig, hogy megjelenjen a következő száma.

- Milyen viszonyban állt a kötelező olvasmányokkal?

-A kötelezők jelentős része nagyon megragadott, az Egri csillagok például, vagy a Kincskereső kisködmön... Mindenevő voltam. Nagyon kevés művet nem tudtam elviselni, de emlékszem, az Iliász éppen ilyen volt, nem is igazán akartam elolvasni. A modernebb irodalomból viszont Kosztolányit, Móriczot az ember már szívesen olvasgatja. A magyar lírát is nagyon szerettem. Volt egy füzetem, amibe lemásoltam az összes verset, amit meg akartam tanulni. Egy nyáron a Hét évszázad magyar költői című négykötetes könyv nem volt meg otthon, ezért én a könyvtárban kimásoltam belőle a legjobb verseket, hogy otthon is meglegyenek.

- Fordult már elő olyan, hogy film hatására olvasta el az alapjául szolgáló könyvet, és nem fordítva?

- Igen, már gyerekkoromban is. Mikor általános iskolás voltam, akkor kezdődött a Csillagok háborúja, és én azt elolvastam képregényben és könyvben is. Később pedig filmklubos voltam, így több ilyen művel is találkoztam, és nem kevésszer volt csalódás a film alapjául szolgáló alkotás, de olyan is előfordult, hogy kiderült, az alapregény ezerszer jobb, mint a film.

- **Hogyan viszonyul a modern kor olvasási eszközeihez? Gondolok itt például az elektronikus és a hagyományos, papír alapú könyv küzdelmére.**

- Nincsen küzdelem, nem ugyanarra használják a kettőt. A strandra például nem visszük ki az e-könyvet, mert elázik. A tanulmányokat az ember gyakran digitális eszközökön olvassa, a nagyregényeket pedig inkább hagyományos formában. Ha viszont az illető elmegy nyaralni, akkor egyszerűbb, ha a könyv le van töltve. Nincsenek ezek kizáró viszonyban egymással.

- **Hogyan lehetne olvasásra buzdítani azokat a fiatalokat, akik egyáltalán nem olvasnak?**

- Erre nagyon sok módszer van, de az igazat megvallva, különösebb baj nincs is. Akik ma diákok, nem olvasnak kevesebbet, mint akik régebben voltak azok. Mást olvasnak, többet a gépen, de így összességében többet is olvasnak. Most is megvannak a korszaknak a nagy regényei, amiket mindenki olvas. Szerencsére tényleg nem nekünk kell behozni a gyerekeket a könyvtárba. Az egész ott kezdődik, hogy otthon olvasnak-e az embernek vagy sem. Tehát általában nem az iskolában válik valaki olvasóvá, ezt otthon kell magába szívnia. Ha olyan a család, hogy olvasnak neki, és a gyerek megtalálja az örömét a könyvekben, akkor később is olvasni fog. Könyvmolyokkal tele van az iskola most is. Éppen ezért sikk olvasni. Ki lehet maradni a Szent Johanna gimiből, de nem érdemes. Amíg sorszámokat kell osztogatni a gyerekeknek az író-olvasó találkozóra, addig nincsen baj.

- **Ha egy órát eltölthetne egy csésze kávé mellett bármelyik író vagy költő társaságában, akkor ki lenne az?**

- Hát valaki, aki meginná a kávémat, mert nem szeretem a kávé! Az a helyzet, hogy vannak olyan költők és írók, akiket személyesen is van vagy volt szerencsém ismerni. Ha lehetne, azt kívánnám, hogy legyen az például Esterházy Péter, aki megint élne, mert egy nagyon szerethető ember volt. Viszont az az igazság, hogy én általánosságban nem szeretem a költőket és írókat, mint embereket. Annyira nem jófejek, mint amilyenek tűnnek első látásra, általában a saját hatásuk alá kerülnek és a saját zsenialitásuk bűvkörében élnek. Ez számomra nem túl vonzó. Arany János a maga szerénységében, a protestáns szigorával érdekes lehetett, bár szerintem ő nem ült volna le velem kávézni, nem az a típus volt. Aki viszont az volt, azzal meg én nem ültem volna le: ők általában afféle furcsa félvilági alakok voltak. Biztos érdekes lett volna Karinthyval vagy más olyan mókamesterekkel, mint amilyen Csokonai volt, de például Petőfivel semmilyen körülmények között nem ültem volna le. Akire még kíváncsi lettem volna, a Nyugat valószínűleg legérdekesebb alkotója, Szomori Dezső. Ő igazi kávéházi figura volt, sokat látott, őt még a munkaszolgálatról is elzavarták. Behívták munkaszolgálatra, és megjelent monoklivál, nagyon elegánsan, kis uzsonnáskosárral. Ő mondjuk tényleg egy furcsa fazon volt. Adyval sem találkoztam volna. Rémes figura volt szerintem. Persze attól még jól írt, ezt a kettőt el is választanám egymástól. Nem a személyiségéért, hanem a költészetéért tisztelem. Vagy például Villonnal sem kávéznék. Még a végén megkéselne...!

- **Hogyan fejezné be azt a mondatot, hogy „Azért szeretek olvasni, mert...“?**

- Nem fejezném be. Azért szeretek olvasni, mert! Ezernyi okom van rá. Például azért, mert nem tudom különben elvégezni a munkámat. Egy orvos, aki nem olvassa a szakirodalmat, egy informatikus, aki nem követi az eseményeket a szakmájában, vagy egy mérnök, aki nem tudja, hogy mi történik az adott műszaki területen belül... Olvasás nélkül

nyilvánvalóan nem lehet komolyabb szellemi foglalkozást űzni. Hogy valaki hobbi szinten miért olvas, az már más kérdés. Szerintem nem kötelező olvasni hobbi szinten. Lehet még valaki attól nagyon művelt ember, hogy felnőttként nem a kortárs irodalom követésével van elfoglalva, hanem búvárkodni szeret, színházba jár, esetleg kutyakozmetikus. Az emberek sokfélék...

- **Köszönjük az interjút.**

*A riportot és a fotót készítették: Lukács Andrea és Gőz Márton 10. B osztályos
tanulók 2017-ben.*